

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	48-354-01-7
Дата:	10 / 01 2023 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

НА 48-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ

1758
01

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 71 от ПОДНС, внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пътищата, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието.

Молим, така приложеният проект да бъде разпределен и разгледан по законоустановения ред.

2022 г.

Вносител:

Божидар Божидаров
Александър Сидилов
Дарин Митков
Иван Белчев
Кремонт Фучев
Любен Уваров
Угур Аббас
Иван Митков

Закон за изменение и допълнение на Закона за пътищата

(Обн. ДВ. бр.26 от 2000г., изм. ДВ. бр.88 от 2000г., изм. ДВ. бр.111 от 2001г., изм. ДВ. бр.47 и 118 от 2002г., изм. ДВ. бр.9 и 112 от 2003г., изм. ДВ. бр.6 и 14 от 2004г., изм. ДВ. бр.88 и 104 от 2005г., изм. ДВ. бр.30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 2007г., изм. ДВ. бр.43 и 69 от 2008г., изм. ДВ. бр.12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009г., изм. ДВ. бр.87 от 2010г., изм. ДВ. бр.19, 39, 55 и 99 от 2011г., изм. ДВ. бр.38, 44, 47 и 53 от 2012г., изм. ДВ. бр.15 и 66 от 2013г., изм. ДВ. бр.16, 53 и 98 от 2014г., изм. ДВ. бр.10, 14, 37, 61, 95 и 101 от 2015г., изм. ДВ. бр.30 и 75 от 2016г., изм. ДВ. бр.11, 89 и 96 от 2017г., изм. ДВ. бр.31, 80 и 105 от 2018г., изм. ДВ. бр.60 от 2019г., изм. ДВ. бр.14 от 2020г., изм. ДВ. бр.17 от 2021г., изм. и доп. ДВ. бр.23 от 2021г.)

§ 1. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се алинея 10а със следния текст:

(10а) Част от приходите от такси по ал.1, т. 2 за ползване на отделни съоръжения по републиканските пътища по ал. 1 - мостове, тунели и/или планински проходи, посочени в списък, приет с решение на Министерския съвет и обнародван в "Държавен вестник" в размер, определен в тарифата по ал. 6, постъпват в бюджета на общината, на чиято територия е разположено съответното съоръжение.

2. В ал. 12 след думите "по чл. 10б, ал. 3 чрез" се добавят думите "интернет страница и"

3. В ал. 14 се добавя т. 4:

"4. сключва договори за продажба на електронни винетки и маршрутни карти при еднакви публично оповестени общи условия и цени с търговци, отговарящи на условията по чл. 10л, които осигуряват за своя сметка техническо и софтуерно оборудване за целите на предоставяне на услугата."

4. Създават се алинеи 17-23:

(17) За услугите по ал. 14, т. 3 и т.4 с една организация могат да бъдат сключвани отделни договори.

(18) Агенция "Пътна инфраструктура" не може да изисква лице по ал. 14, т. 4 да бъде регистрирано като национален доставчик на услуга по чл. 10и, ал. 1.

(19) Лицата по ал. 14, т. 4 не могат да рекламират интернет страници за продажба на електронни винетки и маршрутни карти в много големи онлайн търсачки по смисъла на Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на

Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги).

(20) Цените на услугите по ал. 14, т. 4 не могат да надвишават три на сто от стойността на съответната електронна винетка или маршрутна карта.

(21) При продажба на винетки и маршрутни карти, Агенция "Пътна инфраструктура" и лицата по ал. 14, т. 4 изискват от водачите данни за контакт за целите на изпращане на известия за нарушения и изтичащи винетки, освен ако водачът не възрази. За данни за контакт се счита и профил в системата за сигурно електронно връчване по смисъла на Закона за електронното управление.

(22) Агенция "Пътна инфраструктура" осигурява възможност на ползвателите на платената пътна мрежа - юридически лица, да заявяват закупуването за електронни винетки и маршрутни карти чрез програмни интерфейси по ред, определен в наредбата по ал. 7.

(23) При съставяне на електронен фиш, както и до два дни преди изтичане на годишна, тримесечна и месечна електронна винетка, Агенция "Пътна инфраструктура" чрез електронната система по ал. 11 изпраща незабавно съобщение на електронен адрес или кратко текстово съобщение на мобилен телефонен номер на нарушителя, съответно закупилия електронната винетка, ако такива са налични.

§ 2. В чл. 10з се правят следните изменение и допълнения:

1. В ал. 1 думата "и" след думата "ЕУЕСТ" се заменя със запетая, а накрая се добавят думите "и регистър на доставчиците на услуга за продажба на електронни винетки и маршрутни карти".

2. В ал. 7 думата "и" след думата "ЕУЕСТ" се заменя със запетая, а преди думите "се уреждат" се добавят думите "и регистър на доставчиците на услуга за продажба на електронни винетки и маршрутни карти"

§ 3. Създава се чл. 10л със следния текст:

Чл. 10л. (1) Доставчиците на услуга за продажба на електронни винетки и маршрутни карти са търговци, регистрирани от Агенция "Пътна инфраструктура", които отговарят на следните условия:

1. притежават техническо оборудване, отговарящо на съответните изисквания, необходими за целите на закупуването на електронни винетки и маршрутни карти, определени от Агенция "Пътна инфраструктура"

2. притежават валиден сертификат съгласно БДС EN ISO 9001 или негов еквивалент;

3. притежават валиден сертификат съгласно БДС EN ISO 27001 или негов

еквивалент;

4. имат необходимата финансова стабилност;

5. разполагат с план за управление на риска, който подлежи на проверка поне веднъж на всеки две години;

6. имат добра репутация.

(2) Доставчик по ал. 1 не е длъжен да предоставя едновременно услуги за закупуване на електронни винетки и на маршрутни карти.

(3) Споровете между лицата, извършващи дейност като доставчик на услуга за продажба на електронни винетки и маршрутни карти, и лицето, събиращо пътни такси, се решават по реда на чл. 103, ал. 5 и 6.

§ 4. Създава се чл. 54а със следния текст:

Чл. 54а. Търговци, които продават електронни винетки и маршрутни карти без сключен договор с Агенция “Пътна инфраструктура” или с Национален доставчик на услуги се наказват с глоба от 5000 до 20 000 лв.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 5. В чл. 179, ал. 3д от Закона за движението по пътищата (Обн. ДВ. бр.20 от 1999г., изм. ДВ. бр.1 от 2000г., изм. ДВ. бр.43 и 76 от 2002г., изм. ДВ. бр.16 и 22 от 2003г., изм. ДВ. бр.6, 70, 85 и 115 от 2004г., изм. ДВ. бр.79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005г., изм. ДВ. бр.30, 34, 61, 64, 82, 85 и 102 от 2006г., изм. ДВ. бр.22, 51, 97 и 109 от 2007г., изм. ДВ. бр.36, 43, 69, 88 и 102 от 2008г., изм. ДВ. бр.74, 75, 82 и 93 от 2009г., изм. ДВ. бр.54, 98 и 100 от 2010г., изм. ДВ. бр.10, 19, 39 и 48 от 2011г., изм. ДВ. бр.20, 47, 53, 54, 60 и 75 от 2012г., изм. ДВ. бр.15 и 68 от 2013г., изм. ДВ. бр.53 и 107 от 2014г., изм. ДВ. бр.14, 19, 37, 79, 92, 95, 101 и 102 от 2015г., изм. ДВ. бр.13, 50, 81, 86, 98 и 101 от 2016г., изм. ДВ. бр.9, 11, 54, 58, 77 и 97 от 2017г., изм. ДВ. бр.2, 7, 17, 55, 59, 62, 77, 86 и 105 от 2018г., изм. ДВ. бр.13, 17 и 60 от 2019г., изм. ДВ. бр.51, 60, 69, 71, 104 и 109 от 2020г., изм. ДВ. бр.18, 23, 26, 80 и 84 от 2021г.) думите “в рамките на един и същ календарен ден” се заменят с думите “в рамките на един месец, считано от първото регистрирано нарушение”, а изречение второ се отменя.

§ 6. Изпълнителният директор на Агенция “Пътна инфраструктура” привежда договорите с лицата по чл. 10, ал. 14, т. 3 в съответствие с изискванията този закон, подготвя условията и проектите на договори за услугата по чл. 10, ал. 14, т. 4, както и регистъра на доставчиците на услуги за продажба на електронни винетки и

маршрутни карти в срок от три месеца от приемането на този закон.

§ 7. Този закон влиза в сила три месеца след обнародването му, с изключение на ал. 22 от параграф 1, която влиза в сила на 01.01.2024.

Вносители:

Богмидар Балиев
Александър Селимов
Дарин Митков
Иван Белзев
Кремонт Кунев
Любен Иванов
Андрей Иванов
Иван Митков

Мотиви

Съгласно данни на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, между 17 и 23 милиона лева годишно се изплащат като комисионни на т.нар. национални доставчици на услуги само за продажбата на електронни винетки.

В концепцията за въвеждане на тол системата, разработена от Световната банка, се посочва, че “тъй като потребителите не се нуждаят от акаунти за пътно таксуване или бордови устройства, както и от това покупката да бъде записана незабавно в базата данни, не е целесъобразно Националния доставчик на услуги (НДУ) да продава електронни винетки и маршрутни карти.”.

Настоящата реализация на тол системата позволява закупуване на електронни винетки и маршрутни карти по един от два начина: чрез интернет страница на АПИ (Национално тол управление) и чрез Национален доставчик на услуги. Това противоречи на концепцията и излишно централизира продажбата на електронни винетки и маршрутни карти в НДУ и води до загубата на горепосочените 17 до 23 милиона годишно.

Със законопроекта се ограничава процентът на комисионата за предоставяне на услуга за закупуване на електронна винетка и маршрутна карта до 3%, при настояща стойност от 7%.

В допълнение на посочените проблеми, националните доставчици на услуги рекламират своите интернет страници, които са конкуренти на тази на АПИ/НТУ, като по този начин инвестират част от парите за комисиони в това да привличат допълнителни комисиони. Поради това със законопроекта се ограничава рекламата на интернет страници, тъй като те не предоставят пазарна услуга, а единствено посредничество. Законопроектът изрично не ограничава рекламата на закупуване на винетки през мобилни интегрирани приложения, тъй като редица доставчици (напр. телекоми) предоставят тази възможност като част от цялостна услуга, което увеличава удобството на гражданите.

Законопроектът запазва вече изградените алтернативни интернет страници за закупуване на винетки, но въвежда задължение за подписване на отделен договор за този вид услуга и увеличава конкуренцията, като не налага изисквания към търговците, продаващи електронни винетки да изградят цялата функционалност,

необходима за работата на Национален доставчик на услуги. Предвижда се и отделен регистър за търговци, продаващи електронни винетки и маршрутни карти, като това напълно ги отделя от националните доставчици на услуги.

Законопроектът въвежда и задължения за АПИ (НТУ) да изпраща съобщения на потребителите на своята интернет страница, в случай че има наличен електронен фиш, както и два дни преди изтичане на срока на електронна винетка. Целта на мярката е да се ограничи налагането на санкции заради невнимание на водачите, като ги улесни максимално да спазят законовите изисквания. В допълнение, в Закона за движението по пътищата периодът за групиране на нарушения се увеличава от един ден на един месец, с оглед постигане на пропорционалност на наказанието.

Законопроектът въвежда и задължение на АПИ да предоставя програмни интерфейси на юридически лица, с които те да интегрират своите системи за управление на автомобилните си паркове, като по този начин им даде възможност да автоматизират изцяло закупуването на винетки. Конкретните методи за потвърждаване на плащанията (банкови карти, интеграция с програмните интерфейси на търговските банки и др.) ще бъдат определени с наредбата към закона. Към момента такива функционалности предоставят някои от посредниците, като процесите не са изцяло автоматизирани.

На територията на страната има изградени и се ползват съоръжения от републиканската мрежа, чието ползване оказва влияние върху ежедневието на гражданите и бизнеса на територията на населеното място и на общината, на която е разположено съответното съоръжение. Един от ярките примери, показващи този проблем е ползването на Дунав мост при гр. Русе.

Дунав мост е съоръжение, което се ползва изключително интензивно. Това интензивно движение изхабява и дори уврежда общинската инфраструктура.

Ето защо със законопроекта се предлага изменение, с което процент от приходите от такси по ал.1, т. 2 за ползване на отделни съоръжения по републиканските пътища по ал. 1 - мостове, тунели и/или планински проходи, посочени в списък, приет с решение на Министерския съвет и обнародван в "Държавен вестник" да постъпват в бюджета на общината, на чиято територия е разположено съответното съоръжение. По този начин ще даде възможност част от приходите от такси за

ползване на съоръжението да бъдат предоставени на съответната община, за да може да бъдат използвани за поддържане, възстановяване или дори изграждане на общинска инфраструктура, която се изхабява и дори уврежда в резултат на интензивния трафик при използването на съоръжението от пътната инфраструктура. Предлагаме кои точно съоръжения и конкретният размер на процента от събраните от тях пътни такси да се определят с акт на Министерския съвет.

Приходите от такса за преминаване на Дунав мост са както следва:

- за 2017 г. - 24 136 198 лева;
- за 2018 г. - 24 740 750 лева;
- за 2019 г. - 26 020 649 лева;
- За 2020 г. - 26 981 268 лева, при преминали общо 758 089 бр. моторни превозни средства на пътници и товари;
- За 2021 г. - 31 101 027 лева, при преминали общо 930 075 бр. моторни превозни средства на пътници и товари.

За поддържане на моста на р. Дунав при гр. Русе вложените средства за периода 2017 - 2021 г. В общ размер са 278 662 .20 лв.

Вносители:

Божидар Божилов
Александър Сивидин
Николай Илчев
Иван Белчев
Криванг Дукетис
Любен Иванов
Азиса Иванова
Иван Мухомов

**Предварителна оценка на въздействието
на Проект за изменение и допълнение на Закона за пътищата**

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Действащата нормативна уредба създава двусмислие относно реда на продажба на винетки от посредници, като това двусмислие е използвано от изпълнителната власт да съсредоточи различни по своята същност дейности в едни и същи, малко на брой субекти (продажба на винетки и маршрутни карти от една страна, и таксуване за изминато разстояние от друга). По този начин, и благодарение на високите комисионни, между 18 и 22 милиона лева годишно не отиват за ремонт и поддръжка на пътища. И докато е допустимо част от средствата за винетки да бъдат отделени за нуждите на разпространените и достъпността на закупуването, сумата следва да бъде намалена. Друг проблем на действащата уредба е прекомерните, непропорционални административни наказания в случаите, в които водачи на ППС са забравили да закупят винетка.
Заинтересовани групи	1. Водачи на пътни превозни средства 2. Национални доставчици на услуги 3. Агенция "Пътна инфраструктура" 4. Трети страни, продаващи винетки
Анализ на разходи и ползи	Необходимите разходи (и пропуснати приходи) са минимални: 1. Надграждане на официалната интернет страница за продажба на винетки на АПИ. 2. Пропуснати приходи от непропорционални наказания Ползите са далеч по-сериозни: 1. Увеличаване на приходите от винетки за държавата с оглед на намалената комисионна и по-гъвкавия модел на продажба, с който се съкращава веригата от посредници

Елементи на оценката	Аргументация
	2. Намаляване на непропорционалното санкциониране на шофьорите
Административ на тежест и структурни промени	Не се предвиждат и не са необходими административни промени, като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.
Въздействие върху нормативната база	Не са необходими непосредствени или последващи промени в други нормативни актове в резултат от приемането на законодателната инициатива, извън ограничено по обхват обновяване на наредбата към закона.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предложението не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната.

Вносители:

Бонифрат Бонифрат
 Александър Сиданов
 Дарин Мухомов
 Иван Белчев
 Кристиан Димитров
 Любен Иванов
 Стефан Стефанов
 Иванко Мухомов